

DE KAMPBODE

ADMINISTRATIE
KAMP bij ZEIST

OPSTELRAAD: L.J. DELREZ - C. DEROUX - K. QUINTENS - A. VERBIST - E. WÈVE.

ALLE DAGEN
VAN 9 TOT 11 U
BARAK 25

VAKOPLEIDING

Wordt, al wat
ge worden kunt!

(Kard. Mercier)

Wat maakt de grootheid uit
van een volk?

Tuist de uitgestrektheid zijner
grenzen.

Tuist de gaurijkdom zijner
nationale geldkas.

Tuist niet de roem zijner ge-
schiedenis

Maar wel: de sedelijke groot-
heid, het ware beschavingspeil, de al-
zijdige en verdeelde ontwikkeling der
eeningen waaruit dat volk is sa-
mengeseld.

Het vaderland met zijn
goed en zijne vrijheid kunnen ver-
dedigd worden door de wapenen.
Wanneer het door de wapenen wordt
overweldigd en aangevallen, is ook
het verweer door de wapenen het
grootste, het niterste, het eenige middel.
In tijd van vrede echter is de groote
strijd, het groote verweer tegen de
uitheemsche indringing een gedachten-
strijd, een ontwikkelingsstrijd, waarin
de inboorlingen steeds de overmacht
en den zege behalen wanneer ze de
goede hoedanigheden hunner nati-
onaliteit door taai werken tot
haar toppunt hebben opgevoerd.

Begrijpt dat eens, strijdende
Belgen! Begrijpt dat eens
zonen van Artevelde en Breydel!
Flamingen van Graeninghe, van
Heinrospant, Sint-Joris, Dixmude
en Steenstraat.

Uw hoogste ideaal heet:
vrijelijk en zonder ertoe gedwongen
te zijn, worden al wat ge worden
kunt, naar ziel naar lichaam,
met den geest en met het hart, op
sedelijk en ook op stoffelijk gebied

En hier richt ik mij

bijzonderlijk tot de werkers, al de wer-
kers van Vlaanderen

Tij immers, en dat is geene
socialistische maar wel eene christelij-
ke opvatting, zij maken 't beste, 't edel-
ste gedeelte uit van ons volk. Zij
maken 't land groot. Zij maken de
waarde van geestelijk en geldelijk kapu-
taal. Zonder hen en hunne krachten
is al 't overige van nul en geener
waarde.

Werklieden, ambachtslieden, koop-
lieden, vakmannen van allen aard
en op alle gebied: op 't rust de
toekomst, met op economische
verdragen

In sommige gevallen en
indien ze niet door moedwil of latere
jaloerscheit worden stuk geseheid,
kunnen ze ons beschermen, maar te
ver gedreven kunnen ze al onspo-
gen nutteloos maken en vrijdelen.
Wij weten immers, wij Flamingen
vooral, dat we voor landbestuurders
onbekenden zijn. Zij leefden ons le-
ven niet, ze spraken onze tale niet
ze kenden ons niet. Zij weten niet
wat ons noodig is.

Wij, wij die streden en leden,
wij die bewust zijn van ons eigen
waarde, ons eigen doot en door Vlaamse
karakter, wij weten best wat ons
past, wat ons broodnodig is. Wij,
onder bestier onzer verantwoordelijke
leiders en opleiders, wij moeten ons
selve optillen tot de hoogte waar
we eens geraakten en nog geraken
kunnen.

Zoo en zoo alleen zullen we,
in vruchtbaeren vrede ons deel,
ons steentje bijbrengen in 't herop-
bouwen van een edeler, een groter,
krachtiger Vaderland, een Vaderland
dat op eigen, vrije voeten staat
en van allen, van vrienden en vij-
anden, den eerbied afdwingt

Vakkunde

door D. Lambrechts

Hoogeschooluitbreiding op
de voorline N° 1

DE STRAATWERKER

Het is mijn bedseling uw
aandacht voor oogenblikken af te
wenden van de verschrikkelijheden
van het oorlogstooneel, van de
slagvelden, waar doorploegd door
de assen van het krijgsgeschut, die
wagensporen even als de diepe indruk-
sels van de hoeven der weggehadde
paarden, gevuld met slijk en bloed.
Ik wil trachten, ook maar even
uw blik te onttrekken van de bloe-
ke mansfiguren bewegeloos, medoo-
genloos neêrliggend nog onder 't ge-
wicht hunner wapenrusting sommi-
gen bewusteloos, anderen reeds ter
doodslaap ingegaan. Ook van ande-
re drave tooneelen scheidung en
ontvoering, wil ik uw aandacht af-
leiden door het bladeren in het
prentenboek van mijn geheugen en
u een beeld toonen, het pensiel van
een van Gogh of van een Rik
Wauters niet onwaard.

Het is van een kort breed, min
of meer gebocheld manneke, met een
eigenaardig kaboutergericht aan
meer gebrekkigen eigen, en met een
volle lange baard, laag op zijn borst
neêrhangend, als van eenen boove-
naar. Denk niet dat hij in zijn
jongen tijd zwak was of niet werken
kon! O, neen, veertig jaren heeft
hij gewerkt aan denzelfden weg bij
weer en wind en niet velen naars
hij: Als 't weer kil en dampig was,
had hij wat last van aanborstigheid,
dat gebeurde hem als meer gebochel-
den; maar dat was al. - Hij was
een vreemd geaard manneke: Voor
toover hij wist, ging niemand hem
aan. Als weer, half verweerd, ook
mogelijk uitbeetend bleef hij vreemd
aan het gerin van zijn pleegouders,
met ongewillig, nooit ongedienstig
deed hij wat men hem vraagde en
hielp zijn pleegvader aan de be-
werking van diens grond, hakte hout
of timmerde al gaarn wat aan
geiten- of konijnenstalletjes. Slaag

gaf men hem nooit, en om dat de lieden van het huis geen jenever dronken was daar geen armoe, en ontving Willemke zijn eten en zijn kleeren op tijd.

Maar Willemke werd een Willem; er was iets wat denken deed dat er wat in zijne bovenkamer mankeerde, zooals dat wel eens geregeld wordt van wie min of meer onnozel of ongewoon zijn en Willemke sprak nooit; evengeerd, als dat hij doofstom ware geboren, vroegde hij nooit zijn woordje in het gesprek noch luisterde hij naar dat der anderen. De kleine kinderen vertrouwde de vrouw, die hij moeder noemde, hem gerust toe; hij sneed van wortels, wagentjes en scheepjes voor hen en knuivagentjes, werkelijk aardig; maar praten met hen deed hij niet, alleen vermaakte hij hen hen beste met rond den beremstok te springen en te dansen gelijk een beer en hij bromde daarbij ongeëvenwaard!

De opmerkingsgave bij Willemke, die al vroeg bleek uit het snijden van beeldekjes uit peen, groeide aan, naarmate hij zelf van af zijn twaalfde jaar niet meer grooiter wierd afgekeurd voor den dienst om zijn gebrekkigheid, was hij welkomen in staat zijn eigen kost te verdienen. Hij kwam bij de gewoonte in het werk en was van af zijn dertigste tot zijn zeventigste jaar vast aangesteld nog werker, en den weg, met alles wat er langs kwam, kende hij beter dan hij waarschijnlijk zich zelf kende. Hij huwde een kamertje bij andere menschen, toen zijn pleegouders gestorven waren en handig

handig kochte hij zijn eigen potje, maar zijn gedachten voor zoover hij nadacht, waren altoos bij zijn werk en bij den weg, met de passanten van elken dag, lieden die naar 't spoor gingen, moeders die hun kindjes reden in kleurig gevuerde wagentjes, rijtuigen, erelkarekes en hondewagens. De laatsten waren minder en minder geworden door het stoom en fietsengedoe, dat Willemke niet mocht lijdten, om het stof en den stank die de stoomvoertuigen achter lieten. Van den oorlog vermaede hij niets, daar hij met niemand sprak en naar niemand luisterde; alleen schudde hij het hoofd als hij de lange rijen soldaten voorbij zag trekken, zoo veel had hij er eerder niet gezien! - Geen kind of knaap liet ooit Willemke onopgemerkt; ging de school uit, dan kwamen er jongens bij hem staan toekijken, hoe hij het

rulle sand van zijn schopafstroorde over den weg en hoe hij alles opdraafte, takken en fladderende papieren, en se wegkruide op zijn knuivagen, se vraagden hem, hoe het kwam dat zijn schop zoo mooi glom, en hoe lang of hij die schop al had; maar veel antwoord gaf Willemke niet aan de kinderen die trouwens ook geen tijd hadden op antwoord te wachten, want terstond kwam hen iets anders in den zin en weg waren se in een ren! - - - - - Toen de meisjes vooral, als de muts er Willemke naar stond, danste hij nog wel eens als een beer; en werkelijk, als hij om den steel van zijn schop heendonsde in zijn raest bruine jas, kort breed, op korte beentjes en met meëwaaiende baard, had hij wonderwel weg van een beer en de meisjes lachten dat se schaterden: mooi zoo Willemke, heel mooi! "en weg waren ook zij! - - - - - Zoo leefde hij, zoo werkte hij, vloekte niet, stank niet, maakte geen ruzie, bemaeide zich niet met een anders zaken, wijs op zijn eigen aardige manier alles godelaande en de indrukken van buiten onbewoet te verwerken in zijn gemoed, die heilige bedkapel van elk menschenhart.

Nou is Willemke reventig jaeren geweset: hij heeft pensioen en ouderdomsgeld en nog een gulden er bij toe van de gemeente omdat hij aan arborstigheid lijdt. Nou is hij een oud man, en even als in zijn kindsheid, bestedeling onder 't vreemde dak: zijn eten is goed, zijn kleeren heeft hij en wat geld over voor tabak zooals in heel zijn leven.

In zijn steel onder de schouw rookt hij zijn pijp; maar spreken doet hij niet: "hij kon evenged doofstom zijn" zegt zijn huiswaardin van hem, zooals eertijds zijn pleegmoeder.

Meer E. H. du Queone
van Gogh.
Poarne.

LIEDERAVONDEN

"Het lied is weg bij het volk
En bij de jonkheid, bij ons bleiende
bloesende jong volk van Vlaanderen,
dat jong volk, dat het leven toelacht,
en de zonneschijn en den regen en
het naartig werk, ik vraag het U:
wordt er gerangen!"

Neen niet waar, er wordt niet
gerangen.

Ons jong werkvolk, de slugge
knaepen, de snelle boerenanen en
lingen niet

Maar - - - "Het lied komt weer.
Het komt weer niet waar?"

Hiedaar een aanhaling uit een
rede van Hugo Terrist, gehouden op
een studentenfeest te St. Niklaas in
1900 waar geestdriftig het vlaamsche
lied weerklank.

Die woorden van den Abeoter,
dit racht verrijt, die smeevende vraag,
heeft de studeerende jeugd verstaan,
zij heeft beseft, dat de dootsklok
over Vlaanderen ging luiden, en
zonder dralen, heeft se de kee bij
de horens gegrepen.

Het gevaar maakte iederen
student tot een bard, die in verlot-
tijd het land doortrok een lied ter
lippe. Hij verspreidde het vlaam-
sche lied, versterkte het nationa-
liteitsgevoel, voerde het volk op uit
de donkere laagte van het moeras
naar de klare hoogte van den berg.
Hij kende rondom zich de raden
van een nieuw gerander leven, die
raden waren reeds opgewassen, in
bloe. Ons volk was een verjongings-
kuur aan 't doormaken, overal klank
kloek het vlaamsche lied... Maar
- - - de oorlog kwam.

En rang ons volk niet voor dien
tijd?

De feestvierders hadden nog wel
hun schunnige liederen, allerlei onbe-
kooktheden met alle winden over-
gewaaid, werden in ons land te huut
en te keur. verspreid in de burger-
salons klank nog de Fransche romanes,
maar ons eigen vlaamsche lied was
verdwenen. De brave huismader
zat peinsend bij de wieg van haar
kind, de wever stampte stom op
zijn getouw. Het wiegelied, het lied
van den arbeid was weg... En
klagend ging de rang der grootsche
Boordree over het slapende Vlaan-
deren

Verleden winter werden een
reeks liederavonden gehouden, en
dat se vruchten hebben afgeworpen
staat buiten twijfel, reeds hoort
men hier en daar in de laadsen.
"De Dakha." Kinneke van Heule.
Maar werd bereikt wat bereikt
kon en mogen we op behaalden bij-
val teren?

In de laatste tyden, ging het
er een weinig op 'n elf-en dertigst,
ik weet wel, al de schuld ligt niet
bij U, ook niet bij ons. Doch met
een nieuwe reeks liederavonden zal
worden begonnen. Alles wat U en

ons noodig is, om die degelijk te houden, zal ter beschikking zijn.

Gij allen Vlaamsche geïnterneerden, komt er heen, ringt er het lied van heimwee, het lied van verlangen, het lied van hoop in de toekomst.

Nou we eenmaal den voet in den stijgbengel hebben - - - - -
Voordit!

H.G.

Gesprekken met den DWAZEN JONGELING

Hij had een lichte plooi om de lippen. Teg eens aan een meis-je dat je haar bemint, dat je haar liefhebt of gieren ziet; daarom hoeft ze je niet te gelooven, ja mogelijk lacht ze je uit, omdat je zoo dom doet. Heb je 't al opgemerkt - bij een ander natuurlijk, bij je zelf merk je zoo iets niet. - hoe drui-pnat hij er uitspreekt wanneer hij een meisje zijn liefde wil wijsmaken? Zoo 'n meisjeslach speelde om zijn mond, terwijl hij de krant las, waarop in groote letters een nieuws-geberene zijn eerste stap in 't leven aan de menschen kond deed. De ruigeling hiet "Vaderlandsche Vlaamsche Bond, - groeide snel op, kreeg een snorretje en zei: hier ben ik. Nou of ie daar is! zei mijn vriend. Hier heb je zijn geboorte-akte, en die zegt zoo maar direct wat de jongen in de wereld komt doen. Hij stelt zich ten doel gedurende den oorlog de afschorsing te behouden van alle politieke of andere beweging op taalgebied en de samentrekking van alle nationale bevrjvigheid op het doel door L.M. den Koning aangewezen: de bevrijding van het grondgebied. De Bond zal bovendien zijne krachten inspannen om de eendracht te versterken tusschen Vlamingen en Walen.

Wie niet door een tram wil overreden worden, wijkt er voor uit den weg, maar gaat er niet voor staan, het hoofd tusschen de gebogen schou-ders ingetrokken, de armen als twee buffers vooruitgetrekt, in de hoop hem tegen te houden.

Wat vroeger voor staatkun-dige wijsheid gold - het "si vis pacem, para bellum" - schijnt in dese laatste jaren onder velerlei invloeden veel van zijn waarde te hebben verloren. Men begint raowat meer aan ont-wapening te denken, en wie niet van

plan is te rechten neemt geen veer-mes mee.

Dit doel van den V.V.B. loopt dus zijn doel voorbij. Wapenen klet teren altijd, zelfs in de schede, en ik vermoed dat, in plaats van "gedurende den oorlog de afschorsing te behouden van alle politieke of andere beweging op taalgebied enz.", er integendeel meer rumoer en twist zal door ontstaan.

"De Bond zal bovendien zijne krachten inspannen om de eendracht te versterken tusschen Vlamingen en Walen. Nou, die eendracht heeft versterking noodig, en inken sommige dagen die eendracht voor haren spiegelde pers - staat te wankelen, moet men maar eens wat meer naar het waalsche been die eendracht kijken. Dat lijkt me soms erg pichtig, en wanneer het heelemaal aan zijn taak te kort komt, heeft het nog den "truc", om het andere, het Vlaamsche been, als aan spierkramp lijdend uit te geven en voor te stellen aan het publiek, dat van niets in die raken weet.

Nou zou ik maar eens willen weten hoe die Bond tot zijn doel wil komen. Misschien moet dat zijn geheim blijven! Of moeten we daar nog op wachten? 't kan natuur-lijk niet alles in een dag gaan, maar ik ontvang voor eenige dagen een brief van een man, een vaderlander van hart en ziel, een Vlaming uit een stuk, een priester met een klaren blik op de raken, en die schreef me in zijn schrijven, wel erg bezorgd over de toekomst van het jongetje; hij verwacht niet veel goeds van zijn werking. Ik zal hem maar niet noemen want men kan hem kunnen voor "Euts" uitschelden.

- Kent ge de leiders, de peters van het wicht, vroeg ik. "Een paar wel respect voor zijn pagen, want van hem weet ik zeker dat hij 't goed meent. Een andere ken ik minder goed, we noemden hem vroeger Frans, met zijn Vlaamschen voornaam; nu heet hij Francis, dat klinkt natio-naler en dat betruigt van goede vaderlandsliefde, tevens van sympathie voor een onzer bondgenooten.

Op de anderen kunnen we de vraag van den "Belgischen socialist" laten drukken: Kennen ze wel Vlaamsch?!

A.V.

DE LAITE. J. Noordplein Middelburg
wenscht postregels te wisselen met
geïnterneerden.

DE VAKTAAAL VAN DEN SOLDAAT

VI

à droite par quatre = met vieren
rechts
allonger le pas = den pas verlengen
chemin impraticable = onbegaanbare
weg
en venir aux mains = handgemeen
worden.
faire volte-face = omswenken
par rang de taille = volgens grootte.
position imprenable = onneembare
stelling
position inaccessible = ongenaakbare
stelling
position à l'abri d'une surprise =
stormvrije stelling
poudre fulminante = slagkruid
poursuite = vervolging
prisonnier de guerre = krijgsgevangene
promotion = bevordering
provisions de bouche = mondbehoefden
quart à droite = rechts - om
" à gauche = links - om
quartier d'hiver = winterkwartier
quartier-général = hoofdkwartier
quartier-maitre = kwartiermeester
questeur militaire = krijgshwestar
raccourcir le pas = den pas verkorten
rallier les hommes = de manschappen
versamelen.
rançonner = rantsoneeren
râtelier d'armes = geweerrek
rébellion = oproer
reconnaissance = verkenning
recrue = rekrut
recrutement = werving
reddition = overgave
reposer l'arme = het geweer afzetten.
relever la garde = de wacht aflösen
remonter (un fusil) = ineenzetten
remplaçant = plaatsvervanger
remporter la victoire = overwinnen;
regerieren
renverser (l'ennemi) = overhoof wer-
pen
repos! = rust!
représailles = weerspraak
ressort = veer
retenue de solde = inhouding
op de soldij.
retirer = terugtrekken
retrier (les avant postes) = intrekken
retraite (sonnerie) = taptoe
retraite = terugtocht; aftocht
révolte = opstand
revue = troepenschouwing
route d'étape = étappenweg
ruse de guerre = krijgslust
sabrer = neersabelen
sac à paille = strozak.

salle d'armes = wapenkamer, scherm-
 zaal
 sauf conduit = vrijbrief; vrijgeleide
 sentinelle = schildwacht
 sergent-clairon = sergeant-hoornblazer
 serre-file = rotshuter
 servir les files = opsluiten
 servir les rangs = de gelederen sluiten
 service de campagne = velddienst
 service de semaine = wekdienst
 service intérieur = inwendige dienst
 siège = beleg; belegering
 signal d'alarme = alarmsein
 simulacre de combat = schijngevecht
 spiegelgevecht;
 soldat du génie = genie
 soldat du train = treinsoldaat
 soldat d'activité = volle soldij
 sonner l'appel = appel blazen.
 sonner la soupe = eten blazen
 sonner la retraite = taptoe blazen
 sonner le rassemblement = verzamelen
 blazen.
 sonnerie de clairon = klorsengeslacht
 hoornsignaal
 sonnerie de trompette = trompetge-
 schal - trompetsein
 sortie (siège) = uitval
 subalterne = ondergeschikte
 supplément de solde = toelage
 supérieur = meerdere
 supériorité de l'ennemi = overmacht
 van den vijand
 surprendre = overrompelen; overvallen
 surprise = overrompeling; overval
 tailler en pièces = in de pan hakken.
 tambour battant = met slopende trom
 tente-abri = schuiltent
 télémètre = afstandmeter
 tête de colonne = hoofd
 tir à la cible = schijfschieten
 tir d'école = schoolschieten
 tirer à balles = scherp schieten
 tirer à blanc = met lasse patro-
 nen schieten.
 tour de service = dienstbeurt
 tourner (l'ennemi) = onttrekken
 trainard = achterblijver
 traîner = onderhandelen
 tranchant (de la lame) = scherp
 trompette (instrument) = trompet
 trompette (soldat) = trompetter
 trou de balles = kogelgat
 tronc = opening
 troupes permanentes = staande troepen
 troupes auxiliaires = hulptroepen
 troupes d'élite = keurtroepen
 unité complète = voltallige eenheid
 unité intacte = ongeschonden eenheid
 visite des postes = marieer der posten
 vitesse des troupes en mouvement =
 marschsnelheid.
 vivres = mondbehoefte
 volontaire = vrijwilliger

volte face = omwenteling

Emelghem

Met Emelghem vernemen wij uit
 geloofwaardige bron dat alles er nog
 zeer goed gaat. Tot over eene maand
 was er op die gemeente niets bijzon-
 ders gebeurd. Dank aan de goede
 zorgen van het gemeentebestuur
 wordt er daar niemand gebrek gele-
 den. De verdeling der levensmid-
 delen en kolen geschiedt er zeer re-
 gelmatig en tot groote tevredenheid
 van iedereen. Overvloed is er na-
 tuurlijk niet, maar iedereen kon
 tot nu toe in voldoende hoeveelheid
 het noodige bekomen. Men merkt
 er weinig van de beweging die
 aan het front gewoonlijk heerscht.
 Daar het dorp van alle groote ver-
 keerswegen verwijderd ligt ziet
 men er weinig Duitschers. De
 families van de hier geïnterneerde
 soldaten sturen langs deren weg
 aan allen hunne beste groeten
 en nieuwjaarswensen, en laten
 hun weten dat zij het in Emelghem
 al goed stellen.

ZOEKT gij een vertrouwd
 adres voor uw ^{rijwielen, onderdeelen}
 en machines, ^{wek} dan tot

H. NEFKENS
VARKENSMARKT 5 AMERSFOORT

DAG KLAPPER

29. Jef (ge kent hem wel leer; hij die eeuwigdurig over dat wei-
 nig opwekkend voedsel gerimieert)
 heeft berekend, wat zijn dagelijksch
 menu hem zoo al aan stikstofhou-
 dend voedsel (d. i. spierwarmende
 spijs, en stikstofrij voedsel (d. i.
 krachtgevend spijs) oplevert. Hij is
 tot een ontdekking gekomen, wel
 (zijn uitspraak klonk me als ora-
 keltaal in de oren) maar ik durf
 er ik niet mee bekend maken;
 want de leeken zouden er zich kun-
 nen aan ergeren, en de Geneeskun-
 dige dienst zich er een bochel
 om lachen

30. t' Wintert buiten, het heeft ge-
 vrozen, het vriest en het zal nog
 vriezen; ik haap niet lang meer
 mijn vingers en mijn voeten, de
 blauwe soren en neuren van mijn
 makkers ropen me dien wensch te
 witen.

Menig Hoollander zal dit niet
 naar zijn zin vinden, in elk geval
 zal de schooljeugd er niet mee in-
 genomen zijn, om het ijsverlof. Wat
 maken ze een leventje op de ijsbaan
 maar niet alleen de schooljeugd;
 geniet van het ijsvermaak. Wat al
 menschen op het ijs; heel de maat
 schappij is er vertegenwoordigd.
 Aristocraten en proletariërs, mili-
 tair en burgers, oude vrijzetteren
 en minnende paartjes, grijze dames
 en tienjarige meisjes, niemand is te
 oud of te jong om de schaatsen aan
 te binden. In geen drie jaar was er
 ijs geweest, denkt eens na, en ge-
 duidelijk maken met wat 'n harts-
 tocht er geschaatst wordt. Wat
 wieren de sierlijke rijders en rijd-
 sters over de gladde baan! En...
 spijts al de heerlijkheid - Ge kunt
 het egoïstisch van me vinden -
 toch blijf ik bij mijn eersten wensch:
 dat het ophande met vrieren; of
 toch niet meer zoo geweldig want
 voor ons, de passieren, de toeschouwers
 kan het niet meer door den beugel.
 Er is zoveel dat in vreedestijd geoor-
 loofd, in oorlogstijd onaanneme-
 lijk is, - ook dat.

31. Wat er na den oorlog moet ge-
 daan worden ter vermindering van
 pauperisme en prostitutie. Daarover
 hoorde ik deze week in een onzer
 ludoen een vurige toespraak: (met
 die koude moet dat gewaardeerd wor-
 den) Alhoewel sommige door den
 redenaar aangewende middelen ter
 vermindering, wel als mede-
 helpen de ter vermeerdering van paupe-
 risme en prostitutie kunnen wor-
 den aangenomen toch mogen we grif
 erkennen dat er veel goeds in de
 rede stak.

K.G.

VAN ALLES WAT

Het geweten is de souffleur op het tooneel
 des levens.

Het afscheid 1ste vriend. En wanneer wij verre van elkander zijn dan blijft toch altijd de herinnering.
2de vriend. - "Ja, dan herinnert gij u misschien ook eens, dat ik nog altijd 50 gulden van 't krijg.
goede plannen. Als je eens op mijne jaren rijk gekomen, - zede eene weduwe tot hare dochter, - dan is het tijd genoeg om een man te nemen. Ja Moama, - luide het antwoord, - een tweeden

Moama liet dit onderwerp verder rusten.

Algemeene belangstelling. - Ten Wijn, loopt het hodge goed dat grootvader je gegeven heeft

Dat kon ik meenen papa, ik heb het mee naar school genomen en al de jongens van de klasse hebben 't opgevonden.

Levensverbetering. Om, Moijn neef begint zijn leven toch goed te beteren, ik heb nog niet alle hoop op hem verloren.

Kante. Heb je daar een goed bewijs van?

Om. Een tamelijk goed, vroeger vroeg hij altijd al op de eerste bladzijde van zijn brief om geld, en tegenwoordig op de derde.

Zijn geluk. Verbeeld je, Moevrouw Meyer spreekt zes talen

Arme man!

Och die verstaat er maar een

Voor onze Krijgsgewanenen

IEDEREN WOENSDAG
VAN 3 TOT 6 UUR IN HET
BERGHOTEL - THEECONCERT

ten voordele van Belgische krijgsgewanenen met medewerking van bekende kunstenaars. Het inkomgeld bedraagt 0,30 fr geeft recht op een kopje thee. alle aanwezigen mogen het adres van een bekend krijgsgewanene opgeven, aan wien doordt het komitee een prijzje zal toegeronden worden.

C.F.B.

RAILPOSTEL

Wij hebben de eer het personeel der Belgische Staatspoorwegen, Post-telegraaf-telefoon en Leuzeren, ter kennis te brengen dat de bladen verschenen oproep alleenlijk het in Holland verblijvend personeel aanbelangt, en niet de geïnterneerden.
Het bureau

ELISABETHDORP

Op Zondag 28 Januari hadden we

het geluk volksvertegenwoordiger van Louwelaert en onzen Vlaamschen bard Em. Hullebroeck hier te hooren. Hij werden het publiek voorgesteld door den bew. H. Kalmserenier De Ridder. Het feest werd ingeret door Hullebroeck met enkele van zijne oorlogsliederen; iets nieuws voor ons; maar dat in geen spricht voor zijn vroeger werk moet onderdoen. Reeds na 't eerste lied was de gansche zaal onder den indruk en menig toehoorder was tot weenens toe ontlaerd. Hij zong o.m. "Haar Scherpenheuvel", "Koningin der Belgen", "Aan mijn Belgen bij den IJzer", "Wat moeder schreef". Met enkele gedachten aan voornoemde liederen ontleend leidde Fr. Van Louwelaert zijn toespraak in, ontwikkelde verder het punt "plichten der geïnterneerden gedurende den oorlog" en kwam tot de vraag - "En ik, heb ik mij wel, in deze tijden van beproeving van mijn plicht gekweten? Grindelijk toonde hij aan, dat zijne gedurende den oorlog gevergdde politiek wel ruwer-vaderlandsch is. En zijn helaas sommige persmensen die zich het monopolie van vaderlandsliefde toekennen. Op in goedhoop wijze hunne verdachtmakingen uitsproeken en hunne anathemas rondslingeren. En... wie doen daaraan mee, zij voor wien de Vlaamscherindheid, een steen des aanstoots is, zij die maar niet willen begrijpen, dat een sterk België onmogelijk is met een geestelijk onderlegd Vlaanderen.

Bieden wij dit ter overweging, aan sommige Vlamingen, die op gerag van deze persmensen, de besten onder ons helpen verketteren

Na zijne Vlaamsche toespraak, richtte hij zich in 't Fransch tot de Waken

Daarop zong Hullebroeck ons nog zijne hier-volgende liederige liederen. "Hloes die sprak zijn Moeder aan", "Mijn Tientje", "Van Jan den Bosselman", "Kinneke van Heule", "Liedje van den Beiaardier", en eindigde met "De Vlaamsche Leeuw" - en "Het Belgisch volkshied" welke alle aanwezigen rechtstaans meezongen.

- "Zo iets moest om de veertien dagen plaats grijpen hoorde ik bij 't afsceizen. Ja, geïnterneerden hebben af en toe een aanmoedigend woord noodig niet alleen zij die in het Elisabethdorp gehuisvest zijn, maar ook de kampbewoners voelen

daaraan behaefte.

Vijf Belgische officieren waren aanwezig, waaronder Kolonel Termulen, en de O. luit^{nts} Jansen en Boute

K 9

Voordrachten & Vergaderingen

- Zondag 4 Februari 1917 Schouwburg
kamp I om 6 uur
"Robe rouge",
Sch. k II om 6 uur
"Haar lijdensweg",
"Een vrouwtje van buiten"
- Maandag 5 Sch. k I om 6 uur
"Arman was antes",
Sch. k II om 6 uur
Antwerpsche kring
- Dinsdag 6 Sch. k I om 6 uur
"Robe rouge",
Sch. k II om 6 uur
"Mijnheer de Senator",
blijspel in 3 bedrijven
- Woensdag 7 Sch. k I om 6 uur
"Robe rouge",
Sch. k II om 6 uur
Zaterdagavond
- Donderdag 8 Sch. k I om 6 uur
"Chesnoy Clotiers",
Sch. k II om 6 1/2 uur
"Mijnheer de Senator"
- Vrijdag 9 Sch. k I om 6 uur
"Robe rouge",
Sch. k II om 5 uur
Militaire voordracht.
- Zaterdag 10 Sch. k I om 6 1/2
" 't zal wel gaan",
Sch. k II om 6 1/2
"West Vlamingen"

LE
COURRIER DE LA PRESSE
BUREAU de COUPURES de JOURNAUX

"LIT TOUT"

JOURNAUX, REVUES & PUBLICATIONS
DE TOUTE NATURE

Paraissant en France et à l'Étranger
et en fournit les extraits sur tous
sujets et personnalités.

FONDÉ EN 1889 PAR A. GALLOIS

CH. DEMOGEOT, DIRECTEUR
21 Boul. Montmartre PARIS 2^e

Service spécial d'informations pratiques
pour Industriels et Commerçants
Circulaires explicatives. Specimens et
tarifs sont envoyés franco.

FORTMANN ET HEHENKAMP

LANGESTRAAT 63

Magazijn van kuffen en bedden-
artikelen

GOEDKOOPE PRIJZEN

Spécialiteit in wollen en haken-
deken.

<p>Hoeraimachines, reparatie en-richting. Steeds occasie naar machines voorhanden. Rywielen onderdelen. Electriche mak-lantaarn.</p> <p>80 LANGESTRAAT 80 C. J. V. NIEUWERK</p>	<p>PROBEERT EENS DE HEERLIJKE KOFFIE AAN OF 66 PER ½ KILO AANBEVELEND J. VAN GENDEREN ARNHEMSCHESTRAAT 3 TELEPH 104</p>	<p>MAGAZIJN DE MOOR LANGESTRAAT 12 TABAK SIGAREN SIGARETTEN GEDISTILLEERDE WIJNEN</p>	<p>GEDENKENIS AAN DEN OORLOG RINGEN - BROCHES - PEN- HOUDERS - PAPIERSNIJDERS ENZ - ENZ LAVALLÉE BAR 2 K^{II}</p>
<p>LANDBOUWERS Denk er aan achter den oorlog dat de draaerbairen aan de kulleres d' hwaawinnes by Doornyk de beste zij. Draag te bij alle ernstige handelaars of bij gebrek hiervan aan den algemeene vertegenwoordiger van België en Holland</p> <p>R. STEVAERT THOUROUT W.VL.</p>	<p>FOTOGRAFIE TIP-TOP UTRECHTSCHESSTRAAT 21 NAAST CAFE BELGE. 6 TIP-TOP FOTO'S FLO. 25 6 BRIEFKAARTEN " 0.50. Alle soorten vreemde postzegels. In en verkoop van alle soorten Boeken, platen enz.</p>	<p>F.F. SPIEKERMANN LANGESTRAAT 31 TELEP. 321 SPECIAALPARAPLUIEMAGAZIJN INRICHTING VOOR OVERTREKKEN EN REPAREREEN</p>	<p>JOZEF KLEIN & ZONN MUIRBUZEN 2 AMERSFOORT In en verkoop van alle soor- ten van boeken Aanbevelend als boven Koen lette op 't juiste adres.</p>
<p>EYSINK-FABRIEKEN AMERSFOORT AUTOMOBIELEN MOTORRIJWIELEN EN RIJWIELEN</p>	<p>WEST-FLANDRIA VAARTKAAI TE ROESELAERE Fabriek van cement pannen. Tegels buisen enz. Harebalken. Bergwerk Citons en aalputten in gewafend beton. (systeem Monier). deijot in chausant en Pionnie, by Jerôme Callabert BOGAERDSTR. Postbus 100 R. STEVAERT THOUROUT</p>	<p>W.F.A. GROENHUIZEN INSTRUMENTMAKER LANGESTRAAT 38 TEL. INTERC. 83 BRIL ELECTRISCHE SLIJP REPARATIE-INRICHTING</p>	<p>HUISVLIJT ARTIKELEN in ruime keuze voorhanden als hartsnymessen, kooijdoeren hartsnypplaten, figurraagjes klein koperwerk, figur raagplaten satijnnoten eiken ahorn, Euplex hout B.A. VAN RUIJVEN EN ZONN LANGEST 41</p>
<p>J. HOOGLAND KROMMESTRAAT 40 verfwaren, vensterglas, lakken, vernissen, borstel werk enz.</p>	<p>De groote liquidatie der MAGAZIJNEN BONNIER HOF 11 is begonnen op 20sten November TELEPHOON 126</p>	<p>F.A. S.J. VAN DUINEN LANGESTRAAT 109 FABRIEK EN MAGAZIJN VAN HAND EN REISKOFFERS SOLIDE LEDERWARE EN LUXE ARTIKELEN</p>	<p>BELGISCH BANKETBAKKERIJ C. A. STOOVE UTRECHTSCHESSTRAAT 24 Conque de Ormant de de Reims de St. Nicolas et de Hasselt</p>
<p>AMERSFOORTSCHE MANUFACTUREN HANDEL DE FAAM LANGESTRAAT 79 Verkoopt uitsluitend solide goed aan tegen zeer lage prijzen.</p>	<p>J.A. BRONSDIJK 52 LANGESTRAAT Manufacturen. Dames en Heeren ondergoederen. Kousen. Sokken enz.</p>	<p>FOTOGRAFIE L. B. J. SERRE Operator van het huis BUYLE VAN BRUSSEL verschillende kunstwerken Sinteravond Belgische Personeel KAMPI EN UTRECHTSCHEWEG 48 MATIGE PRIJZEN VERZORGD WERK</p>	<p>J. J. SCHOLTE HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT "DE KEIZERSKROON" GROOTE CONCERTZAAL TEL INT 379 PRIMA CONSUMPTIE BILLIJKE PRIJZEN</p>
<p>CH. GIESEN VOORHEEN H. BEURSKENS UTRECHTSCHESSTRAAT 12 Hoeden en petten Hemden Boordjes in linnen, papier en Gummi Manchetten Dassen, Handschoenen, Kousen, kinnen enz. Belzen 10% korting.</p>	<p>MAGAZYN "DE DUIF" Het goedkoopste adres voor Heeren en Dameskleding. Waschechte Driendbad Juponnen, Muisen en Schorten G. HAGEBEUK, HOF 12/18</p>	<p>BELGEN wilt ge een mitsrekende goede sigaar bezocht dan het Sigarenmagazijn A. VREUMINGEN LANGESTRAAT 48 TEL 261 en gy zult tevreden zijn</p>	<p>ELECTRISCHE BROOD-BESCHUIT-EN KLEINGOED BAKKERIJ SPECIALITEIT IN NOORD-BRABANTSCH ROGGEBROOD EN ZUIVER MELKBROOD D. Prins OP DEN HOF DAGELIJKS VERSCHE S'NIKLAAS</p>
<p>F. A. RAMSELAAR KROMMESTRAAT 2-4 TEL. INTER 341 MAGAZIJN VAN MANUFACTUREN GA- REN EN BAND, MODEARTIKELEN BEDDEN, DEKENS, LEDIKANTEN LOOPERS, KARPETTEN ENZ SPECIALITEIT IN MANTELS, COSTUMES BLOUSES EN ROKKEN VERKOOP UITSLUITEND A CONTANT</p>	<p>HE HENKAMP LANGESTRAAT HOEK LANGESRACHT Heeren Costumes van af 6.50 tot 32 flor. Demi-saison " 5.50 " 28 " Bruitengewoon, goedkope vaste prijzen AANBEVELEND</p>	<p>TABAK EN SIGAREN G. BOEKENOOGEN LANGESTRAAT 5 BIJ DE VARKENSMARKT SPECIAAL ADRES VOOR TABAK EN SIGAREN. PIJPEN IN HOUT AMBRE CALZINE GOUDRON ENZ BESTE ADRES VOOR ZWARE SIGARETTEN TABAK - - - - - BELGISCHE EN ANDERE SOORTEN VERDER ALLESOORTEN ROOKERS BENODIGDHEDEN</p>	<p>GEBOUW ODEON KROMMESTRAAT 38 BAL Alle dagen van 7½ uur. tot 11 u. uitgezonderd op Vrijdag-Zondag namiddag van 3½ u tot 5½ u.</p>

CAFÉ DE LA STATION VAN UNEN
SYMPHONIE { ALLE DAGEN VAN 6 TOT 11 U.
* CONCERT * { ZON EN FEESTDAGEN VAN 4 TOT 6 U.
EN VAN 7 TOT 11 U.
PRIMA CONSUMPTIES * - - - - -
* - - - - - ZONDER PRIJSVERHOOGING
KOUDE BUFFET * * * * * TOEGANG VRIJ

DENIJS VAN ROON. VARKENSMARKT
IS HET BESTE EN GOEDKOOPSTE ADRES * * * * *
* * * * * VOOR HOUTWAREN, BRAND-TIMMER-ZAAG
EN SNYDOOZEN. ZAAGJES, MESJES, ENZ, ENZ
ELECTRISCHE WAREN, ENZ. TEL. INTERC 291

L. HOUBAER AMERSFOORT
HEEREN EN KINDERKLEEDING Wilt u goed en goed-
koop gekleed gaan, bezocht dan onze magazijnen. Door
onze groote inkoopers kunnen wij u voordelig bedienen.
DENKT ER OM LANGESTRAAT 64-66 is het adres.

MODEMAGAZIJN TELEF. INT 103
ROBERT LEVY LANGESTRAAT 36
SPECIALITEIT DAMES EN KINDERCONFECTIE
MODE ARTIKELEN